

PRIEKŠLIKUMI

Latvijas Sociālās ekonomikas plānam 2025.–2029. gadam

Plāna mērķis	Plāna mērķis ir veicināt sociālās ekonomikas kā valsts kopējās ekonomikas daļas attīstību, sabalansējot valsts ekonomikas attīstības mērķus ar sabiedrības dzīves kvalitātes mērķiem, iesaistot privātos ekonomikas subjektus kopējo sabiedrības mērķu sasniegšanā.
Politikas rezultāts un rezultatīvais rādītājs	Identificēti sociālās ekonomikas subjekti, attīstīta labvēlīga tiesiskā, institucionālā un ekonomiskā vide sociālās ekonomikas subjektu darbībai, lai radītu labvēlīgu sociālo ietekmi gan pašiem sociālās ekonomikas dalībniekiem, gan sociālās atstumtības riskam pakļautām un mazāk aizsargātām sabiedrības grupām, kā arī sabiedrībai kopumā. Valsts un pašvaldību institūcijas atbalsta sociālo ekonomiku, sākot ar vietējām iniciatīvām, kā arī novadu līmenī un visas valsts mērogā.

1. institucionālais rīcības virziens: Sociālās ekonomikas tiesiskais ietvars, atbildības sadalījums, uzraudzība

Attiecināmie politikas plānošanas dokumenti	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam.
Politikas mērķis: izveidot tiesisko ietvaru un noteikt atbildības sadalījumu sociālās ekonomikas optimālai darbībai; izveidot uzraudzības mehānismu, kas nodrošina sociālās ekonomikas subjektu uzskaiti un darbības apkopojumu.	
Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji	1) Sociālās ekonomikas subjekti savā darbībā rada labvēlīgu sociālo ietekmi; par to ir informēta un tajā tiek iesaistīta sabiedrība. 2) Pieņemti tiesību akti, kas identificē sociālo ekonomiku un nepieciešamajā apmērā regulē tās darbību.

Nr.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Termiņš (gads un cet.)
1.1.	Pētījums / izvērtējums par sociālās ekonomikas dalībniekiem, nepieciešamajiem pasākumiem to darbības nodrošināšanai.	Iegūta informācija par sociālās ekonomikas darbību un tās attīstības nosacījumiem Latvijā.	Veikts pētījums / izvērtējums un izstrādāti priekšlikumi sociālās ekonomikas darbības sekmēšanai.	LM	Ministrijas, NVO	2025-IV
1.2.	Sociālās ekonomikas sadarbības platformas - konsultatīvās padomes - izveidošana.	Nodrošināta sociālās ekonomikas darbības koordinācija, saskaņojot publiskā sektora un privāto dalībnieku darbību sociālās ekonomikas mērķu sasniegšanai.	Noteiktas iesaistāmās institūcijas un atbildības sadalījums starp tām. Apstiprināts konsultatīvās padomes nolikums un sastāvs.	LM	Ministrijas, NVO	2025-IV
1.3.	Sociālās ekonomikas jēdziena izstrāde atbilstoši Latvijas tiesību sistēmai un kontekstam.	Sagatavota definīcija un apraksts dažādu ekonomisko vienību (subjektu) iekļaušanai sociālās ekonomikas sastāvā atbilstoši to juridiskajai formai un darbības specifikai.	Veikti grozījumi normatīvajos aktos.	LM	Ministrijas, NVO	2026-IV

Nr.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Termiņš (gads un cet.)
1.4.	Sociālās ekonomikas subjektu identificēšana un saiste starp reģistriem, uzskaites mehānisma izveide.	Izstrādāta metode sociālās ekonomikas subjektu uzskaitē, izmantojot esošos reģistrus, izstrādāti priekšlikumi par nepieciešamiem grozījumiem tiesību aktos.	Tiek uzskaitīti sociālās ekonomikas subjekti, pieejama apkopota informācija par to darbību.	LM	FM, VID, ZM, UR, CSP	2026-IV
1.5.	Sociālās ekonomikas ikgadējais monitorings.	Nodrošināta pastāvīga uzraudzība un informācijas iegūšana par sociālo ekonomiku un tās dalībniekiem.	Ikgadēji veikts datu iegūšanas, apkopošanas un publicēšanas process. Datus balstītu priekšlikumu sagatavošana sociālās ekonomikas attīstīšanai un nostiprināšanai.	LM	Ministrijas, NVO	Reizi gadā
1.6.	Regulāra pētījumu un izvērtējumu veikšana nolūkā konstatēt sociālās ekonomikas radīto ietekmi un ieteikt nepieciešamās izmaiņas sociālās ekonomikas regulējumā.	Veikti pētījumi / izvērtējumi, sniegta apkopojoša informācija un ieteikumi.	Veiktas izmaiņas tiesību aktos un sociālās ekonomikas procesu vadībā un uzraudzībā atbilstoši pētījumu / izvērtējumu rezultātiem.	LM	Ministrijas, NVO	Reizi 2 gados

2. mērķa grupas rīcības virziens: Piekļuve darba tirgum un sociālā iekļaušana

Attiecināmie politikas plānošanas dokumenti	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam.
Politikas mērķis: iesaistīt sociālās ekonomikas dalībniekus iekļaujošas nodarbinātības un sociālās iekļaušanas politikas mērķu sasniegšanā.	
Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stiprināta sociālās ekonomikas loma iekļaujošas nodarbinātības un sociālās iekļaušanas pasākumu īstenošanā. 2) Pilnveidots atbalsts sociālās ekonomikas dalībniekiem, kas nodarbina sociālās atstumtības riskam pakļautās un mazāk aizsargātās iedzīvotāju grupas. 3) Īstenoti sociālo inovāciju atbalsta projekti.

Nr.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Termiņš
2.1.	Darba integrācijas veicināšana sociālās ekonomikas sektorā.	Pilnveidoti atbalsta pasākumi sociālās ekonomikas subjektiem par mazāk aizsargāto iedzīvotāju grupu nodarbināšanu, tai skaitā prasmju attīstību mazāk konkurētspējīgiem nodarbinātajiem.	Palielinājies mazāk aizsargāto iedzīvotāju grupu nodarbināto skaits atbilstoši atbalsta pasākumu apstiprinātajiem mērķa rādītājiem.	LM	NVA	2026-IV

Nr.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Termiņš
2.2.	Sabiedrības un darba devēju iesaiste darba integrācijas veicināšanā ar sociālās ekonomikas palīdzību.	Īstenoti publicitātes, sabiedrības un darba devēju informēšanas pasākumi par darba integrācijas lomu sabiedrības saliedēšanā.	Palielinās darba devēju izpratne un skaits, kas nodarbina mazāk aizsargāto iedzīvotāju grupu pārstāvjus.	LM	NVA, NVO	Reizi gadā
2.3.	Pakalpojumu attīstība noteiktu sabiedrības grupu atbalstam un sociāli iekļaujošākai sabiedrībai.	Nostiprināta un palielināta sociālās ekonomikas dalībnieku kapacitāte pakalpojumu sniegšanā sabiedrības grupām, kuru dzīvi ietekmē sabiedrībai būtiskas problēmas.	Īstenoti pieredzes apmaiņas, kapacitātes stiprināšanas, konsultāciju un apmācību pasākumi sociālās ekonomikas subjektiem, kas sniedz pakalpojumus noteiktām sabiedrības grupām.	LM	NVO	Pastāvīgi
2.4.	Sociālās ekonomikas dalībnieku motivēšana pakalpojumu pieejamības veicināšanai noteiktām personu grupām.	Ieviesti finanšu atbalsta pasākumi sociālās ekonomikas subjektiem, kas sniedz pakalpojumus noteiktām sabiedrības grupām, tai skaitā nodrošina pakalpojumu saņēmēju prasmju attīstību.	Palielinās sociālās ekonomikas dalībnieku skaits, kas sniedz pakalpojumus sabiedrības grupām, attiecīgi paplašinās sniegto pakalpojumu klāsts un palielinās pakalpojumu skaits.	LM	FM, NVO	2026-IV
2.5.	Sociālo inovāciju veicināšana.	Mērķētu stimulu ieviešana (finanses, apmācības, organizatorisks atbalsts) sociālajām inovācijām.	Izveidots sociālo inovāciju kompetences centrs un finansēti sociālo pakalpojumu inovāciju projekti.	SIF	LM	2026-IV
2.6.	Zināšanu attīstība un pārnese sociālās ekonomikas vajadzībām.	Mācību un prasmju pasākumu ieviešana kompetenču attīstībai sociālās ekonomikas jautājumos.	Potenciālo un esošo sociālās ekonomikas dalībnieku skaits, kas pilnveidojuši zināšanas un kompetences.	IZM	LM, NVO, augstskolas	Pastāvīgi

3. sistēmiskais rīcības virziens: Sociālo ekonomiku veicinošo sistēmu attīstība

Attiecināmie politikas plānošanas dokumenti	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam.
Politikas mērķis: izveidot sociālās ekonomikas atbalsta mehānismus, kas nostiprina un paplašina sociālās ekonomikas dalībnieku veikspēju, mērogojot sociālās ekonomikas radīto labvēlīgo sociālo ietekmi.	
Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji	1) Izveidota sociālās ekonomikas dalībnieku finansiālā atbalsta sistēma, kuras pamatā ir finanšu instrumenti (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi kapitālā), papildinot tos ar neatmaksājamo palīdzību. 2) Publiskajos iepirkumos tiek iesaistīti sociālās ekonomikas dalībnieki. 3) Nodokļu sistēmā paredzēti stimuli sociālo ietekmi radošai saimnieciskajai darbībai.

	4) Tiek veidota vienota sociālās ekonomikas ekosistēma, koordinējot tās tiesisko un institucionālo ietvaru un sabiedrības un uzņēmēju izpratnes palielināšanu.
--	--

Nr.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Termiņš
3.1.	Piekļuves finansējumam veicināšana.	Izstrādāts piedāvājums vispusīgam finanšu instrumentu klāstam sociālās ekonomikas sektora vajadzībām – aizdevumi, garantijas un ieguldījumi uzņēmumu kapitālā.	Attīstības finanšu institūcija Altum piedāvā aizdevumu, garantiju un ieguldījumu kapitālā produktus sociālās ekonomikas dalībniekiem.	LM	EM, FM, Altum	2028-IV
3.2.	Sociāli atbildīgu publisko iepirkumu veicināšana.	Ieviesta un īstenota Stratēģisko iepirkumu attīstības ceļa karte sociāli atbildīgu publisko iepirkumu jomā.	Sociālās ekonomikas dalībnieki iesaistīti publiskajos iepirkumos.	LM	FM, IUB	2026-IV
3.3.	Sociālo ekonomiku atbalstošas nodokļu sistēmas veidošana.	Izanalizētas iespējas veidot motivējošu nodokļu režīmu sociālās ekonomikas subjektiem.	Sagatavots izvērtējums par motivējošu mehānismu ieviešanas iespējām.	LM	FM, NVO	2026-IV
3.4.	Tiesiskā regulējuma pilnveide sociālās ekonomikas atbalstam.	Sagatavoti nepieciešamie grozījumi ar nodokļiem saistītajos tiesību aktos.	Palielinās sociālās ekonomikas dalībnieku skaits, un paplašinās to radītā sociālā ietekme.	FM	LM, NVO	2027-IV
3.5.	Sociālās uzņēmējdarbības ekosistēmas nostiprināšana un attīstība.	Paplašinātas sociālo uzņēmumu darbības iespējas, attiecīgi paplašinot to radīto sociālo ietekmi.	Ikgadēji īstenoti pasākumi sociālās uzņēmējdarbības ekosistēmas nostiprināšanai un attīstībai (piem., inkubators, akceleratori u.c.).	LM	Pašvaldības, plānošanas reģioni	Pastāvīgi
3.6.	Sociālās ekonomikas ekosistēmas nostiprināšana un attīstība.	Izveidots sociālās ekonomikas atbalsta pasākumu kopums sociālās ekonomikas attīstībai visos sabiedrības organizācijas līmeņos (vietējās iniciatīvas, novadi, pilsētas, plānošanas reģioni, valsts).	Ikgadēji īstenoti pasākumi sociālās ekonomikas ekosistēmas nostiprināšanai un attīstībai.	LM	NVO, Pašvaldības, plānošanas reģioni	Pastāvīgi